

Lieta C-655/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 30. augusts

Iesniedzējtiesa:*Curtea de Apel Alba Iulia* (Rumānija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2018. gada 22. marts

Atbildētājs apelācijas instancē, prasītājs pirmajā instancē:

LN

Apelācijas sūdzības iesniedzējas, atbildētājas pirmajā instancē:*Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu**Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov***Pamatlietas priekšmets**

Apelācijas sūdzība, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja, atbildētāja pirmajā instancē *Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu* (Sibiu žudeca Valsts finanšu administrācija, Rumānija) *Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov* (Brașovas reģiona Valsts finanšu ģenerāldirekcija, Rumānija) vārdā un uzdevumā iesniegusi tiesvedībā, kurā tiek skatīts strīds starp šo iestādi un atbildētāju apelācijas instancē, prasītāju pirmajā instancē LN, par *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesa) spriedumu, ar ko tā ir atcēlusi administratīvu aktu

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 2. un 9. panta noteikumus

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai Direktīvas 2006/112 par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 2. pantam ir pretrunā tāds darījums, kura rezultātā nodokļu maksātājs, kas kā kreditors saņem īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu pret to vērstas piedziņas procedūras rezultātā un pēc kāda laika šo īpašumu pārdod, lai atgūtu aizdoto naudas summu, tiek uzskatīts par saimniecisku darbību, proti, materiāla vai nemateriāla īpašuma izmantošanu nolūkā gūt no tā ilglaicīgus ienākumus?
2. Vai tiesību subjekts, kurš ir veicis šādu juridisku darījumu, var tikt uzskatīts par nodokļu maksātāju Direktīvas 2006/112 9. panta izpratnē?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Direktīvas 2006/112 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 9. panta 1. punkts un 12. pants

Atbilstošās valsts tiesību normas

Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (Likums Nr. 571/2003 par Nodokļu kodeksu), kas publicēts 2003. gada 23. decembra *Monitorul Oficial al României* (Rumānijas *Oficiālais Vēstnesis*), I daļa, Nr. 927, ar turpmākajiem grozījumiem un papildinājumiem, redakcijā, kas bija spēkā atsauces periodā (turpmāk tekstā – “Nodokļu kodekss”)

- 126. pants, saskaņā ar kuru ar nodokli apliekami darījumi ir preču nodošanas darījumi vai tiem pielīdzināmi darījumi, ko Rumānijā veicis nodokļu maksātājs un kas saistīti ar kādu no 127. panta 2. punktā paredzētajām saimnieciskajām darbībām;
- 127. panta 1. punkts, saskaņā ar kuru par nodokļu maksātāju tiek uzskatīts ikviens, kurš autonomi un jebkurā vietā veic tāda veida saimniecisku darbību, kāda paredzēta 2. punktā, neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta; tā paša panta 2. punktā ir paredzēts, ka saimnieciskās darbības citu starpā ietver tirgotāju darbības, kā arī materiāla īpašuma izmantošanu ilglaicīgu ienākumu gūšanai; saskaņā ar 2.¹ punktu situācijas, kurās fiziskās personas, kas veic nekustamā īpašuma nodošanu, kļūst par nodokļu maksātājiem, ir jākonkretizē tiesību normās;
- 152. pants, kas izveido īpašo mazo uzņēmumu atbrīvojumu režīmu tiem mazajiem uzņēmumiem, kuru gada apgrozījums ir mazāks par 35 000 EUR sliekšni;
- 153. pants, kas būtībā paredz, ka Rumānijā reģistrētam nodokļa maksātājam, kas veic vai kam ir nodoms veikt saimniecisku darbību, kura ir saistīta ar darījumiem, kas ir apliekami ar un/vai atbrīvoti no pievienotās vērtības nodokļa

ar tiesībām uz atskaitījumu, ir jālūdz sava reģistrācija par PVN maksātāju, ja kalendārajā gadā tas sasniedz vai pārsniedz 152. panta 1. punktā paredzēto atbrīvojuma sliekšni; tajā pašā pantā ir paredzēts, ka, ja nodokļu maksātājs nelūdz reģistrēt sevi par PVN maksātāju, kompetentās nodokļu iestādes veic reģistrāciju pēc savas ierosmes.

HG (Hotărârea Guvernului) nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal (Valdības dekrēts Nr. 44/2004, ar ko apstiprina piemērošanas noteikumus Likumam Nr. 571/2003 par Nodokļu kodeksu), kas publicēti 2004. gada 6. februāra Monitorul Oficial al României, I daļa, Nr. 112), ar turpmākajiem grozījumiem un papildinājumiem

– Nodokļu kodeksa 127. panta piemērošanas noteikumu 3. punktā ir paredzēts:

“3. [...] (3) Uzskata, ka fiziska persona, kura vēl nav nodokļu maksātājs saistībā ar citām darbībām, veic saimniecisko darbību, ja minētā persona materiālu vai nemateriālu īpašumu izmanto patstāvīgi un ja attiecīgā darbība tiek veikta ar nolūku gūt no tās ilglaicīgus ienākumus saskaņā ar Nodokļu kodeksa 127. panta 2. punktu. [...]”

(5) Ja fiziska persona zemesgabalus un/vai ēkas iegādājas, lai tos pārdotu, šo īpašumu nodošana ir pastāvīga saimnieciska darbība, ja fiziska persona kalendārā gada laikā veic vairāk nekā vienu darījumu. [...] Lai gan uzskata, ka pirmajai nodošanai piemīt gadījuma raksturs, ja tajā pašā gadā notiks otrā nodošana, pirmā nodošana netiks aplikta ar nodokli, taču tā tiks ņemta vērā, aprēķinot Nodokļu kodeksa 152. pantā minēto sliekšni. Ēku un zemesgabalu nodošanas, kas atbrīvotas no nodokļa saskaņā ar Nodokļu kodeksa 141. panta 2. punkta f) apakšpunktu, tiek ņemtas vērā gan, lai noteiktu saimnieciskās darbības ilglaicīgumu, gan, lai aprēķinātu Nodokļu kodeksa 152. pantā minēto atbrīvojuma sliekšni”;

– Nodokļu kodeksa 152. panta 6. punkta piemērošanas noteikumos ir reglamentēta to nodokļu maksātāju situācija, kuri ir pārsnieguši atbrīvojuma sliekšni, bet nav lūguši reģistrēt sevi par pievienotās vērtības nodokļa maksātājiem atbilstoši parastajam režīmam, 62. punktā paredzot, ka tad, kad nodokļu maksātājs ir sasniedzis vai pārsniedzis atbrīvojuma sliekšni un nav likumā noteiktajā termiņā lūdzis reģistrāciju saskaņā ar Nodokļu kodeksa 153. pantu, kompetentās nodokļu iestādes uzliek minētajam nodokļu maksātājam pienākumu samaksāt nodokli, kas tam būtu bijis jāmaksā, ja tas būtu ticis reģistrēts par PVN maksātāju atbilstoši parastajam režīmam saskaņā ar Nodokļu kodeksa 153. pantu, un pēc savas ierosmes reģistrē to par PVN maksātāju saskaņā ar Nodokļu kodeksa 153. panta 7. punktu.

Īss lietas apstākļu un pamata tiesvedības izklāsts

- 1 2009. gadā LN, prasītājs pirmajā instancē, fiziska persona, piešķīra JM vairākus aizdevumus kopumā 80 400 EUR apmērā, kuru atdošana tika garantēta, nodibinot hipotēkas uz vairākiem nekustamajiem īpašumiem. Pēc aizdevuma neatdošanas īpašumtiesības uz trim no šiem nekustamajiem īpašumiem izsolē tika piešķirtas LN, kuram bija arī kreditora statuss.
- 2 2010. gadā LN par 611 364 Rumānijas lejām (RON) pārdeva vienu no izsolē iegādātajiem nekustamajiem īpašumiem un par 1000 RON – citu nekustamo īpašumu, ko viņš bija nopircis 2005. gadā.
- 3 Pēc PVN sliekšņa pārsniegšanas 2011. un 2012. gadā LN pārdeva abus pārējos nekustamos īpašumus, kurus bija iegādājies, saņemot īpašumtiesības izsolē.
- 4 LN tika veikta nodokļu pārbaude, pēc kuras 2016. gadā *Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu* izdeva nodokļu pārbaudes ziņojumu un paziņojumu par nodokli, kurā tika deklarēts, ka kopš 2010. gada veiktie darījumi bija līdz 2010. gada 30. jūnijam ļāvuši gūt ienākumu, kura vērtība lika definēt darbību kā saimniecisku darbību, kas veikta ilglaicīgi nolūkā gūt ienākumus. Tika uzskatīts, ka abi nekustamie īpašumi, ko nodokļu maksātājs pārdeva 2010. gadā, nebija paredzēti personīgai lietošanai, bet jau tika nopirkti, lai tos tālāk pārdotu un gūtu ienākumus, tāpēc to nopirkšanas veidam nav nozīmes. Tā kā bija pārsniegts Nodokļu kodeksā paredzētais atbrīvojuma no PVN gada sliekšnis, tika noteikts datums, līdz kuram bija jāveic PVN maksātāja reģistrācija, proti, 2010. gada 10. jūlijs, un datums, no kura LN bija kļuvis par PVN maksātāju, proti, 2010. gada 1. augusts.
- 5 Kas attiecas uz 2011. un 2012. gadā pārdotajiem nekustamajiem īpašumiem, nodokļu iestāde pirmo no šiem darījumiem iekļāva no PVN atbrīvotu darījumu kategorijā, jo nodošana bija notikusi vēlāk par nākamā gada pēc pirmās iegūšanas īpašumā 31. decembri, savukārt otro darījumu tā uzskatīja par apliekamu ar PVN; tika konstatēts, ka LN ir parādā 55 224 RON, no kuriem 35 145 RON kā PVN, kā arī papildsumma 14 807 RON apmērā, ko veido procenti par PVN, un 5272 RON kā kavējuma nauda.
- 6 LN cēla administratīvu prasību *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesā), ar ko lūdza atcelt 2016. gada nodokļu pārbaudes ziņojumu un paziņojumu par nodokli, kā arī *Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov* (Brašovas reģiona Valsts finanšu ģenerāldirekcija) lēmumu attiecībā uz sūdzību par paziņojumu par nodokli. Prasītājs apstrīdēja nekustamo īpašumu pārdošanas juridisko darījumu klasifikāciju “saimnieciskas darbības” jēdzienā un, attiecīgi, viņa reģistrāciju par PVN maksātāju.
- 7 *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesa) daļēji apmierināja prasību, atzīstot, ka saimniecisko darbību pēc būtības raksturo ilglaicīgu ienākumu gūšana, tā ka nekustamā īpašuma vienkārša iegāde un vienkārša pārdošana pašas par sevi

neveido saimniecisku darbību. Nekustamo īpašumu vēlāko pārdošanu tiesa uzskatīja tikai par 2009. gadā piešķirtā aizdevuma atgūšanas aktu.

- 8 Apelācijas sūdzības iesniedzējas, atbildētājas pirmajā instancē, pārsūdzēja *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesa) spriedumu iesniedzējtiesā, *Curtea de Apel Alba Iulia* (Albas Jūlijas apelācijas tiesa, Rumānija).

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 9 Ar pārsūdzību tiesai, kurā iesniegta apelācijas sūdzība, tiek lūgts atcelt pārsūdzēto spriedumu, atlikt nolēmuma pieņemšanu par lietu, lai pieņemtu jaunu nolēmumu pēc būtības, un noraidīt prasību kā nepamatotu un prettiesisku. Apelācijas sūdzības iesniedzējas, atbildētājas pirmajā instancē, uzskata, ka tiesa, kas izskata lietu pēc būtības, ir kļūdījusies, atzīstot, ka LN veiktajiem darījumiem nav saimnieciska rakstura.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 10 Uzskatot, ka nepastāv Tiesas judikatūra šajā jomā un ka ir izpildīti LESD 267. panta piemērošanas nosacījumi, *Curtea de Apel Alba Iulia* (Albas Jūlijas apelācijas tiesa) lūdz interpretēt Direktīvas 2006/112 2. un 9. pantu, lai noteiktu, vai prasītāju var uzskatīt par nodokļu maksātāju un vai dažu nekustamo īpašumu, ko kreditors iegādājies pret šo īpašumu hipotēku vērstas piedziņas procedūras rezultātā, vēlākā pārdošana ir saimnieciska darbība ilglaicīgu ienākumu gūšanai vai tomēr tas ir tikai aizdevuma atgūšanas akts.